

Az Itas könyve

Magyar
városok, gyógy-
és üdülőhelyek
nyaralásra al-
kalmos községek

Ódmezővásárhely és
zegeged thj. városok Csongrád vm

AZ UTAS KÖNYVE

MAGYAR UTAZÁSI KÉZIKÖNYV ÉS UTMUTATÓ

VÁROSOK, GYÓGYFÜRDŐK, ÜDÜLŐ- ÉS
NYARALÓHELYEK, EGÉSZSÉGÜGYI, SPORT-
ÉS TURISZTIKAI INTÉZMÉNYEK

RÉSZLETES ISMERTETŐJE

A KÖNYV ALAPÍTÓJA:

GRÓF SZÉCHÉNYI KÁROLY

AZ OMWE ORSZÁGOS ELNÖKE

TERVEZŐJE:

KAFFKA KÁROLY

ny. őrnagy, az OMWE ügyvezető igazgatója

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA:

PRAZNOVSZKY IVÁN

ny. m. kir. rendkívüli követ, meghat. miniszter

Dr. TERSZTYÁNSZKY JENŐ

belügyminiszteri osztálytanácsos

Dr. BOGSCH ALADÁR

Máv. igazgatóhelyettes, kormányfőtanácsos

Dr. EGYED FERENC

ny. min. tan., a Magyar Városok Idegenforgalmi
Közp. vezetője

TÓTH LAJOS

a Balatoni Intézőbizottság titkára

Dr. ifj. GOSZTHONY MIHÁLY

ügyvéd

SZVIEZSÉNYI ZOLTÁN

ny. miniszteri tanácsos,
a Budapesti Központi Gyógy- és Üdülöhelyi
Bizottság ügyvezető igazgatója

HARSÁNYI ZSOLT

író, az OMWE alelnöke

ZILAHY DEZSŐ

Budapest Szlov. Idegenforgalmi Hivatalának
igazgatója

Dr. KUNSZT JÁNOS

a Rudas gyógyfürdő vezető-orvosa

KUBÁNYI REZSŐ

statisztikai tanácsos

RUDNYÁNSZKY LÁSZLÓ

tanár, festőművész

1935

KIADJA: AZ ORSZÁGOS MAGYAR WEEKEND EGYESÜLET

UTÁNNYOMÁS TILOS (MINDEN JOG FENNTARTVA)

43.644

TÁJÉKOZTATÓ

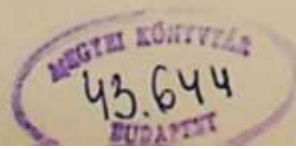
„AZ UTAS KÖNYVE“ TELJES PÉLDÁNYA 740 OLDAL TERJEDE-
LEMBEN 640 KÉPPSEL, 2 TÉRKÉPMELLÉKLETTEL TARTALMAZZA:

- a) Magyarország városainak, gyógy- és üdülõhelyeinek, nyaralásra alkalmas községeinek leírását, a jelen füzetben közölt hasonló adatokkal és beosztással.
- b) Országos címjegyzékekben összefoglalva: Ásvány- és gyógyvizeket, ásvány- és gyógyvizü fürdõket, vizgyógyintézeteket, üdülõhelyeket, szanatóriumokat, kórházakat, klinikákat, könyvtárakat, ülegen-forgalmi szerveket, összes sport és turisztikai alakulatokat.
- c) Autobuszjáratokat, bevásárlási forrásokat városok és helységeinkint.

NYERS VÁSZONKÖTÉSSEN ÁRA 9 PENGŐ 70 FILLÉR.

FÜZETEKRE OSZTVA AZ ALÁBBIK SZERINT KAPHATÓ:

	Pengő
1. Buda-Pilisi hegyvidék és a Nagy Magyar Alföld Duna-Tisza közzi része	2.—
2. Dunántul	2.50
3. Duna-Tiszától északra fekvő hegyvidék	1.50
4. A Nagy-Magyar-Alföld (Duna-Tisza köze nélkül)	1.—
5. Abauj-Torna vármegye	0.20
6. Bács-Bodrog vármegye és Baja thj. város	0.20
7. Baranya vármegye	0.40
8. Békés vármegye	0.20
9. Bihar vármegye	0.20
10. Borsod-Gömör és Kishont k. e. e. vármegyék	0.40
11. Csanád-Arad és Torontál k. e. e. vármegyék	0.20
12. Csongrád vm., Hódmezővásárhely és Szeged thj. városok	0.40
13. Fejér vármegye	0.40
14. Győr-Moson és Pozsony k. e. e. vármegyék	0.40
15. Hajdu vármegye	0.40
16. Heves vármegye	0.40
17. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	0.20
18. Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék	0.40
19. Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék	0.40
20. Pest-Pilis-Solt-Kiskun várm., Budapest szföv. és Kecskemét thj. városok	1.50
21. Somogy vármegye	0.40
22. Sopron vármegye	0.20
23. Szabolcs és Ung k. e. e. vármegyék	0.20
24. Szatmár-Ugocea és Bereg k. e. e. vármegyék	0.20
25. Tolna vármegye	0.20
26. Vas vármegye	0.40
27. Veszprém vármegye	0.40
28. Zala vármegye	0.50
29. Zemplén vármegye	0.20
30. Budapest székesfőváros	1.50
31. Győr szab. kir. thj. város	0.20
32. Székesfehérvár thj. város	0.20
33. Miskolc thj. város	0.20
34. Szeged szab. kir. thj. város	0.20

C S O N G R Á D V Á R M E G Y E

VÁRMEGYEI SZÉKHELY: SZENTES

MEGYEI VÁROSOK:

Csongrád	597 oldal
Szentes	593 oldal

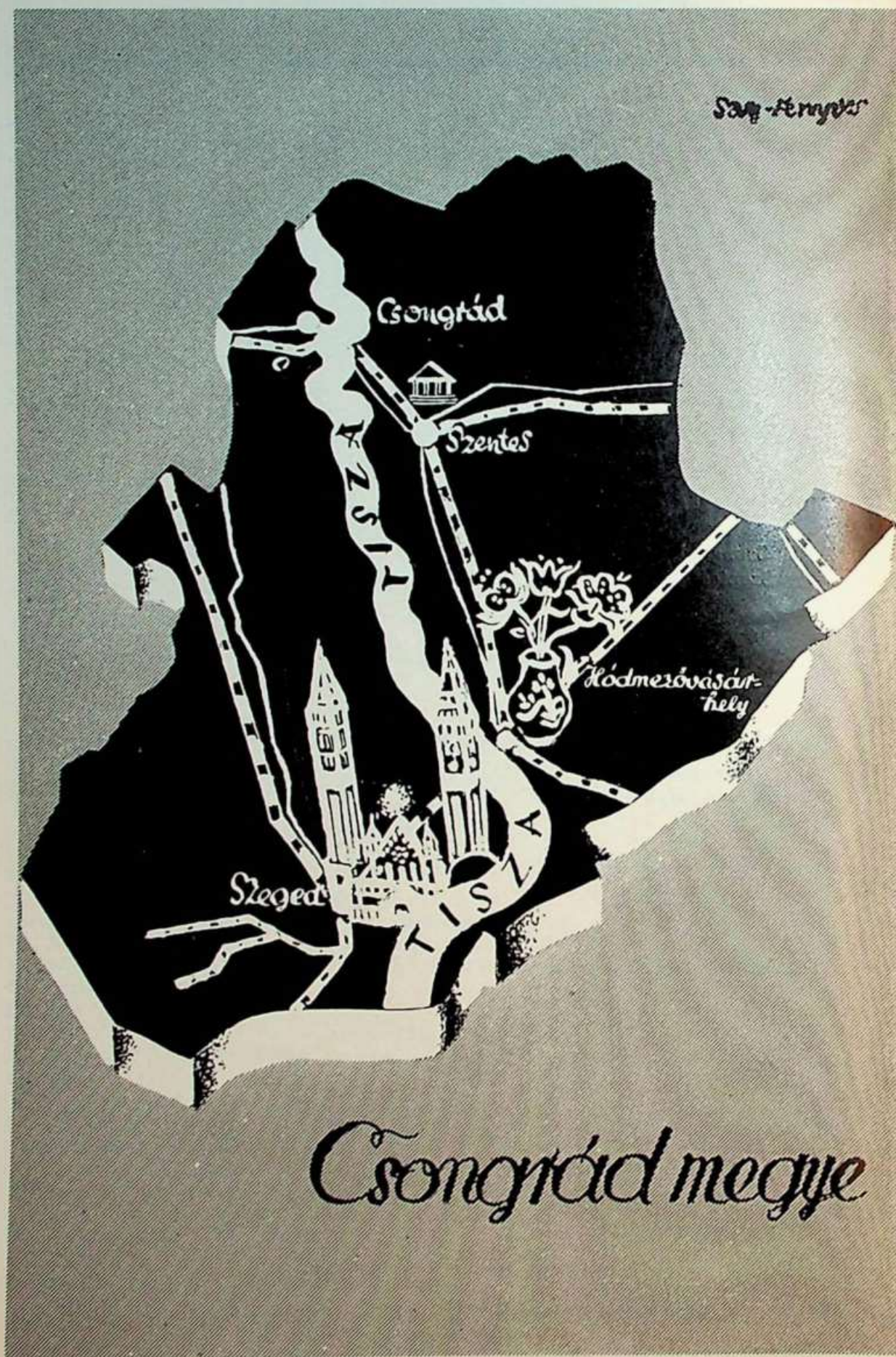
THJ. VÁROSOK:

Hódmezővásárhely	600 oldal
Szeged szab. kir. v.	603 oldal

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT:

AZ OMWE CSONGRÁD VÁRMEGYEI OSZTÁLYINTÉZŐSÉGE,
SZENTES

ÜGYVEZETŐ: DR. DÓZSA KÁROLY NY. AŰ. TANÁCSNOK, TB. FŐSZOLGABIRÓ.

Szék-Arnyék

Csongrád megye

SZENTES M. VÁROS

Szentes

Látkép

32.861 szinmagyar lakosu megyei város, az Alföld egyik legrégebb települése és az országnak legmagyarabb városa. A Tisza balpartján, a Hármaskörös torkolatától délre (10 km), a népvándorlás legjáratott nagymagyar alföldi országútján, a bődri-rév alatt, a Kurca-meder melletti földhátakon terül el. Budapesttől légvonalban 128 km-re fekszik. A középső Tiszavidéknek és a Tiszazugnak természetes gőcpontja, határa 68.695 kat. hold. A város a Nagy Magyar Alföld száraz, kontinentális klímájának központjában van. Nap- és légkurákra ideális alföldi táj. Egész területe síkság. Átlagos tengerszín feletti magassága 85—86 méter. ⚓ 🚂 🚗 🏠 🗺

Hatósági szervei közül fontosabbak: A vármegyei és városi közigazgatás hivatalai, rendőrkapitányság, járásbíróság, államépítészeti hivatal, gazdasági felügyelőség, áll. erdőhivatal, MÁV fűtőház és vonalfőnökség, osztálymérnökség stb.

Közütemények: Körös—Tisza—Marosi Ármntesítő Társulat, OTI ker. pénztár, Mentőegyesület, villamosmű, jéggyár, kertészet, hirdetőiroda stb. Az alsóbbfokú iskolákon kívül áll. reálgimnázium és polgári leányiskola.

Középületek: Takarékpénztárak, Gazdasági Egyesület, MÁV-telep és vasutállomás, iskolák, esendőrszárnyparanesnokság stb. emeletes palotái.

Templomok: Róm. kat. plébániatemplom, a württembergi vártemplom mintájára épült ref. nagytemplom, kis görög-keleti templom (Ikonosztázionja muzeális régiség), evangélikus, izr. és felsőparti ref. templom.

Muzeum: A Csongrádvármegyei Muzeum régiséggyűjteménye igen gazdag. Számtalan tárgya nemesak az országban, de az egész világon egyedülálló. A muzeum emlékkönyvébe sok külföldi tudós írta be nevét. Tíz nagy teremben és elősarnokban vannak elhelyezve az őskor és népvándorlás korának emlékei, mind eredeti teljességében kiemelt sírletekkel. Különösen nagytömegű a kb. 4000 ősi sírból feltárt hun-avar korbéli leletek száma. Ezek, valamint Priscos Rhetor és Jordanos gót történetíró egykoru feljegyzései és az újabb kutatások Szentes határában, vagy környékén sejtetik a nagy hun király, Attila főszékhelyét és sírját. Innen a város mellékeve és jelzője: Attila városa — a hun-avarok összállása.

Műemlékek: Hősök szobra az Erzsébet-téren, Kossuth Lajos és Horváth Mihály szobrai a Kossuth-téren.

Sétakertek: Az Erzsébet-kert (sportcélokat szolgál a Horthy-házzal), az Erzsébet-tér, a Kossuth-tér. A város szívében van az Alföld legszebb, legnagyobb, legrégebbi sétateré, a Széchényi-liget.

Nevezetességek: Tanyavilága, önálló tanyarendszerével; a tanyai iskolák, népházak, csárdák; szőlőmalmok, tanyai népies zene: tekerő, dudu, klarinét, tambura. A népies keramika: a szentesi fekete edények, magyaros és antik formájú használati és dísz tárgyak, vázák. Látványosság számba megy a szentesi rigmusos lakodalom. A szentesi gourmandok által rendezett béka-vacsorák különlegességük miatt híresek.

Petőfi szálloda

KÖZLEKEDÉS

Vasuton: Budapestről Szolnokon, vagy Kiskunfélegyházán át közelíthető meg. Szolnokon át naponta 4, Kiskunfélegyházán át 5 vonatpár közlekedik. A MÁV állomása a középső Tiszavidék négy fontos vonalának csomópontja, az alföldi központi motor-kocsiszínnel. Határában 2 kisebb állomás és 12 feltételes megálló van.

Tiszal hajóállomásán a MFTR hajói a szezonban Szeged és Szolnok felé, péntek kivételével, naponta közlekednek.

Autobusz a vasutállomáshoz minden vonathoz, viteldij 30 fillér.

Vármegeyháza

Autóval: Budapestről a transzkontinentális útról Kiskunfélegyházánál letérve, Csongrádon át 150 km-re van. Környékére 9 makadám autót út ágazik szét. A város területén 30 km aszfalt, köves- és betonút van.

Autógarázsok, 8 benzintöltő-állomás. Autótaxi-állomás a Petőfi-szálló előtt. 18 bér autó és 12 bérkocsi áll a közönség rendelkezésére. Bérkocsi-állomás a Kossuth-téren.

Repülőtér közvetlenül a város mellett. A város a London—Budapest—Beograd—Istanbul repülővonalban fekszik.

LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szállodák: Petőfi-szálloda, a város központjában, magyaros stílusú, egyemeletes épület, villanyvilágítással, fürdőszobákkal. Egyágyas szobák száma 28, napi ára 3.74 P, havonta 35 P. Kétágyas szobák száma 10, napi ára 4.76, havonta 45 P. Napi teljes penzió 4.50 és 6.— P, melyben a Strandfürdő és Sportuszoda használata bennfoglaltatik. Köztisztviselőknek 10%, OMWE tagoknak 15% kedvezmény.

„Erzsébet-“, „Göbölös-“, „Mátyás-“ „Turul“-szállodák és vendéglők 4—6 szobával, egyszerűbb kispolgári ellátást és penziót nyújtanak. Árak: Szobák napi 2—3 P. Penzió napi 3—4.50 P.

Éttermek: A szállodák éttermein kívül az „Uri Kaszinó“ 120—360 személy, a „Delelőcsárda“ 80—240, a Strand-kioszk 100—320 személy befogadására alkalmas. Menüárak: 1.20—2.40 P. Napi ellátás: 2.40—4.50 P.

Fizető vendéglátás: Lakás és teljes ellátás 50—120 személy részére biztosítható, napi 2—4 P-ért személyenként.

Tiszai szabad strand

FÜRDŐZÉS

A város 1868-ban, az alföldi városok között elsőnek gőz- és kádfürdőt állított fel, ezt később jódos ártézivízű uszodával bővítette s ezt a nagy Sportuszoda létesültével Népfürdőnek engedte át.

A strandfürdő és sportuszoda a Széchényi-liget melletti városi kertészetben épült. 23 fokos, kénes ártézivízű nagy és két kis medencéje van, minden igényt kielégítő öltözők, kabinok, weekendházak, homok- és napfürdő, vendéglő. Fürdőjegy napi 30—50 fillér, idényjegy 16—24 P.

Szabad díjtalan strand a Kistiszaszigeti homokos strand, a Tisza 2 km-es sekély folyóvíz-szakaszán, azonkívül a Körös bökényi részén kevésbé látogatott szabad fürdő.

KÓRHÁZ

A Csongrádvármegyei Közkórház gróf Tisza István-ut 2—8. sz. alatt, 10 kat hold parkban, pavillonrendszerben épült. Modern 400 ágyas gyógyintézet, melynek elsőrangban felszerelt osztályain 10 fő- és osztályorvoson kívül állandóan 3—4 külföldi orvos praktizál.

SZANATÓRIUM

A kórház telkén van a Tüdőszanatórium.

GYÓGYSZERTÁRAK

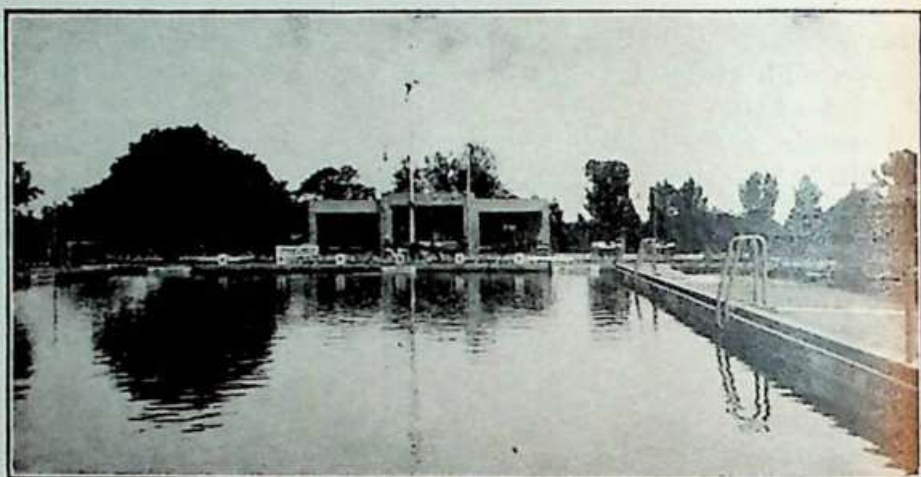
A városban 8 gyógyszer-tár van.

SPORT

Szentes 12 sportegyesületének pályáin úgy a torna, testgyakorlás, cél- és nyíllövészet, mint a futball, tenisz, uszás, vízipóló, evezés, csónakázás, valamint a kereselyezés, jég-hockey, lovasszánkózás és vadászat terén megfelelő lehetőségek vannak. Az év minden szakában sportversenyeket és ünnepélyeket rendeznek.

SZÓRAKOZÓHELYEK

Tóth József színművésztől elnevezett közsínházban (Petőfi-utca 2.) az őszi és tavaszi évad 6 hetes színiszezónon kívül állandóan szoktak kamara-, kultur-, közművelődési és műkedvelő-előadásokat, hangversenyekeket tartani. A Tudományos Mozcószínház hetenkint 5 napon 10—15 előadást tart. A társadalmi egyesületekben előadások és táncmulatságok hetenkint vannak. Kávéházak, cukrászdák.

Sportuszoda és strandfürdő

KIRÁNDULÓHELYEK

Terehalom és Józsefszállás puszta a várostól 25 km-re van s határáig jó autót vezet; itt az ősi pásztorélet (bár csak nyomaiban van meg) megkapó látnivalót nyújt. A város határában egymást váltják a tanyák ezrei, szántóföldek, rétek, mesterséges és vadvizes halastavak, a Tisza és Körös élő és holt medrei, duzzasztóműve stb., melyek mind érdekes és szép síkvidéki kirándulólhelyek.

A derekegyházi uradalom lövelve esőtető öntözóművei, Nagymágoes grófi kastélya, parkja, vadaskertjei és mintagazdaságai csakugy, mint az egyszerű kis magános tanyaházak szintén megkapó látnivalók.

VÁROSI KEDVEZMÉNYEK:

A Szentesen legalább két hétig tartózkodó vendégek részére a város a következő kedvezményeket nyújtja:

1. Díjmentes horgászati és ránkászati engedély a városi élő és holt vizeken (kb. 1500 kat. holdon).
2. A városi strandfürdőben állandó jellegű, a tiszai és körösi szabad strandokon pedig ideiglenes jellegű weekend-házhely engedélyek weekend-házak és sátrak felállításához.
3. Vadászati és sportolási kedvezményes engedélyek a vadásztársaságok és magánosok területén és a sportegyletek pályáin.

BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOKAT

Lásd: Ipari és Kereskedelmi szakmajegyzékben.

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

a város idegenforgalmi szervei: 1. Az egész megyére kiterjedő hatáskörrel a Csongrádvármegyei Idegenforgalmi Tanács. 2. Szentes város idegenforgalmi Bizottsága. 3. OMWE osztályintézője. 4. MÁV Menetjegyiroda és IBUSZ kirendeltség.

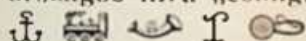
CSONGRÁD M. VÁROS

Városháza

Foto: Barásits

Csongrád megyei város Budapesttől délre, vonaton 150 km-re, közvetlenül a Tisza jobbpartján terül el. Csongrád a legősibb lakosságok egyike, a vármegye nevéadó városa. Lakosainak száma kb. 26 046, túlnyomó részben mezőgazdálkodással, illetve a város körül elterülő mintegy 5000 holdnyi szőlőben, szőlőműveléssel foglalkozik. A kiterjedt gyümölcsösök és szőlők, nagyszámu tanyák teszik Csongrádot a nagyvárosi ember számára különösen jelentőségteljessé. A termelők ugyanis elsősorban a helyi piacon iparkodnak terményeiket értékesíteni s így a tejtől, friss tojástól a legnemesebb gyümölcsökig minden élelmicikkel frissen, termelőktől, termelői áron szerezhetnek be. A ma divatos és annyira propagált tej-, tojás- és gyümölcskurák folytatására tehát Csongrád a legideálisabb hely. Itt terem a nem is olyan régen országos hírű „csongrádi kadarka“, amely az utóbbi években visszazetzi régi jó hírét.

Hatósági szervek, fontosabb közintézmények: a közrendet és biztonságot a városban a m. kir. államrendőrség szerve — a rendőrkapitányság —, a tanyák között a esendőrség tartja fenn. Járásbirósági székhely és a csongrádi járás főszolgabírójának székhelye.

Jelentősebb középületek: 1934 nyarán felépült az impozáns új városháza, a csongrádi járás új palotája, reálgimnázium, fiu-polgári iskola egy épületben.

Három római katolikus temploma van. A kicsiny belvárosi templom átélte a török hódoltság korszakát, a főtemplom, az ország egyik legszebb és legnagyobb barokk-temploma, melyet a híres egyházi festő, Roskovits Ignác freskói díszítenek, míg a piroskavárosi templom az utóbbi években épült. Ezenkívül igen szép zsinagóga is van.

Műemlékek: a Hősök szobra a Szentháromság-terén.

A Szentháromság-teret virágzó fák, bokrok, művészi ízléssel elrendezett virágágyak díszítik. Különösen szép és kellemes a Szivák-térről nyíló Széchenyi-Éget, az u. n. Népkert.

A városon halad át a Budapest—Kiskunfélegyháza—Szentos—hódmezővásárhelyi műút.

Érdekes kuriozitása Csongrádnak a Tiszán átvezető szétnyitható hajóhid, melynek kettős kapuját kinyitják a Tiszán közlekedő hajók előtt. (Csongrád egyébként a

Szolnok—szegedi hajóvonal középő, de kiinduló állomása.) A nyár végén késő őszi érdekes és felejthetetlen látványt nyújtanak a Csongrád legtermősebb területéről, a Tisza balparti u. n. Nagyrétről a hajóhídon át Csongrádra jövő, búzával megrakott szekerek, amelyekből a Tisza partján a kicsépeelt búzát az ott állomásozó uszályokba rakják. A Tisza folyó hatalmas védőgátai a pompás és jól gondozott szőlők között vezetnek a Bokrospart és Alpár irányában.

KÖZLEKEDÉS

Vasuton a Budapest—szegedi vonatról Kiskunfélegyházán át kell szállni a nyomban csatlakozó Csongrád—szentesi motorosra, amely a 25 km-es utat 35 perc alatt teszi meg. Kb. 3 órát tart Csongrádig az utazás. Jelenleg két gyors- és két személyvonat közlekedik.

A város közepétől mintegy 1.5 km-nyire levő pályaudvarról bérautó és bérkocsik 50 fillérért szállítják az utasokat.

Bérautó áll a közönség rendelkezésére.

Holt Tisza-részlet

Benzintöltő állomások: két benzinkut.

Hajó: A város a MFTR által a Tiszán fenntartott Szolnok—Szeged közti közlekedés középpontjában fekszik. Péntek kivételével minden hajnalban indul mindkét irányba hajó s Szegedről is. Szolnokról is kora délután indul s este érkezik vissza Csongrádra.

LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szálloda egy van a városban. Teljes penziót napi 4 P-ért ad.

Penzló egy van.

Éttermek: Két elsőrendű étterem és számos étkezőhely.

Fizető vendéglátás (most van szervezés alatt). **Csak lakás:** A lakásviszonyok nagyon jók. Van sok butorozott szoba, lakás és a tanyán lakók városi házai ousón bérelhetők. Az ételmezés a közölt okoknál fogva szintén ousó.

FÜRDŐK

Ugyszólván fel nem tárt és ki nem használt értéke a városnak a területén lévő keserűvíz-forrás.

A városnak a Tiszához való közelsége a legideálisabb, kényelmesen megközelíthető strandot biztosítja. A Tisza vize nyáron is kellemesen hűvös, de mindenkor 4—5 fokkal melegebb a Duna vizénél. A város alatt elvonuló Tisza mindkét partja nyáron hatalmas stranddá alakul.

Gőzhajó-állomás

SZANATORIUM

Vármegyeszerte kitűnő hírnévnek örvend dr. Gulyás Lajos városi tisztifőorvos sebészeti magángyógyintézete; a városban különben 15 orvos praktizál, köztük egy belgyógyász, egy szemész, egy nőgyógyász és négy fogorvos-szakorvos.

GYÓGYSZERTÁRAK

állomással, illetőleg betegszállító autóval felszerelve.

SPORT

A város alatt kanyarog a Holt-Tiszaág is, mely mellett remek sportpálya van, pompás futball- és teniszpályákkal, Futballmérkőzések, sportversenyek, levanteünnepségek stb. vonzzák a sportszerető közönség érdeklődését.

A Tisza folyó egyre nagyobb arányokban fejlődik az evezős-sport.

SZÓRAKOZÓHELYEK

A strand mellett két kaszinó, kávéház, árnyas parkok, nyári multságok, aratóünneppek, szüreti multságok, állandó mozi és különösen esténként a százados fákkal teli Népkerthben tartott hangversenyek stb.

KIRÁNDULÓHELYEK

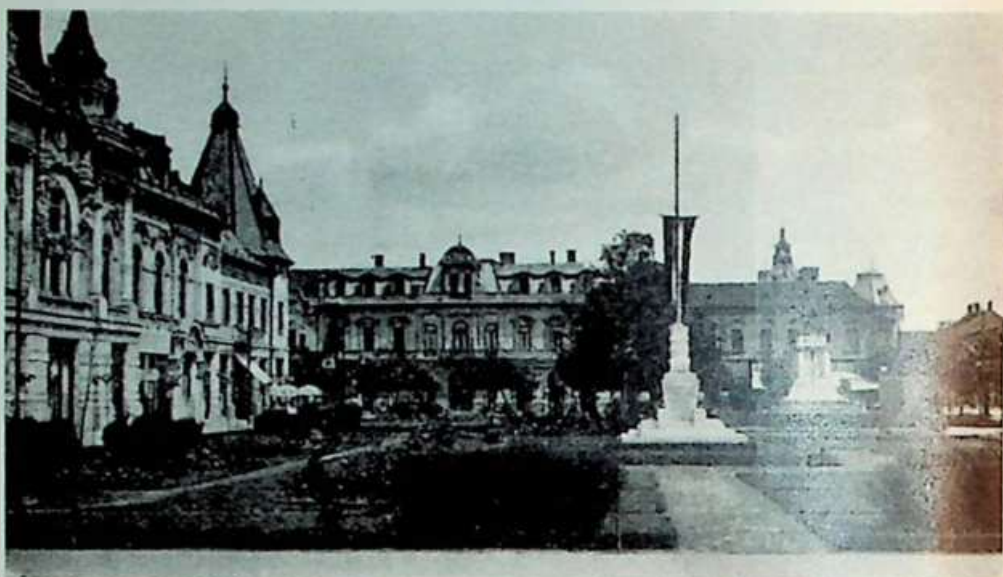
A kényelmes hajókon olcsón lehet kirándulásokat tenni Szolnokra és Szegedre. Kellemes kirándulási lehetőséget nyújtanak a festői szépségű tiszaparti füzések, tanyák stb.

Kiváló kirándulási lehetőségre nyújt alkalmat a Bokrospart s ezenfelül hatalmas kiterjedésével felejthetetlen látványt nyújt a szemlélőnek s még fokozottabb ez a Tisza folyó áradása és kiöntése esetén, amidőn a hatalmas terület egybefolyó végnélküli tengernek látszik. Ez a Bokrospart egybeolvad a történelmi nevezetességu alpári síkkal, ahol honfoglaló ősenik a dicső győzelmeiket vívták ki. Földrajzi fekvésénél fogva említésre méltó még Csongrád azon szempontból is, hogy közvetlenül a város alatt torkollik a Tisza folyóba a Körös folyó, mely esobogó hullámaival az elszakított testvéreink fájdalmas üzenetét tolmácsolja.

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

Az OMWE képviseletében: Polgármesteri hivatal.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY THJ. VÁROS

Országzászló

Csonka-Magyarországnak ez a népességre ötödik, legmagyarabb városa a Tisza és Maros folyók közelében elterülő lapályon, az egykori Hódtava partján fekszik, Budapesttől 214 km-re. Határterülete 132.263 kat. hold, melyből 1407 holdra a város belterülete esik. Tengenszín feletti magassága: 85—90 méter között váltakozik. Éghajlata száraz. Vizllátását több mint 300 artézi kut szolgáltatja.

A középkorban Hód és Vásárhely mint külön községek állottak fenn. Hód község még a mohácsi vész előtt teljesen elenyészett, a környékbeli községek pedig a török korszakban pusztultak el s ezek szétszórt lakói Vásárhelyre húzódtak.

A városnak gróf Beresényi Miklós volt a földesura, de 1702-ben a királyi fiskus foglalta el s királyi adomány gyanánt gróf Schlich Lipótnak adta. Hódmezővásárhelyt a csongrádi uradalommal együtt 1723-ban gróf Károlyi Sándor szerezte meg.

A város 1873-ban ruháztatott fel önálló törvényhatósági joggal s ezen időtől kezdődik a város fejlődése is.

Középületek: Városháza, takarékpénztár székháza, református gimnázium, postapalota, kir. járásbírósa, kir. adóhivatal.

Idegenforgalmi szervek: A város székházában lévő Idegenforgalmi Iroda, vezetője dr. Nagy Gábor v. főjegyző.

Műemlékek: A Fekete Sas-szállodánál lévő kut, melyet Pásztor János szobrászművész „Vizhordó leány” szoborműve díszít. Kossuth Lajos szobra a Fő-tér közepén. Az Erzsébet-ligetben Nyisznyay Gusztáv dalköltő szobra.

Ybl Miklós tervei alapján épült reneszánszstílusú városi székház hatalmas, emeletes és tornyos épülete.

Hasonló szépségű kivitelben épültek a Kossuth-teret betöltő parkot délről és nyugatról szegélyező részen felsorakozó épületek, mint: a Hódmezővásárhelyi Takarékpénztár reneszánsz, kupolás székháza, a város tulajdonát képező Fekete Sas-szálloda barokk épülete és a postapalota.

Muzeum: A kulturpalotában van elhelyezve a néprajzi és régészeti muzeum. A régészeti muzeum az ásatások révén felszínre került és itt elhelyezett neolitikorbeli leletek révén ma már európai hírűvé vált és külföldi tudományos látogatásoknak örvend. A muzeummal kapcsolatban végzett ásatások anyaga minden tekintetben megerősíti azokat a tudományos eredményeket, amelyek a tiszai kultúra jellemző sajátosságainak tömör összefoglalását nyújtják és a Balkán, valamint Erdély felé megnyilvánuló hatására vonatkozó bizonyítékokat szolgáltatják. De legnagyobb eredménye a lakás kérdésének tisztázása, melyek a neolitikori lakóház kérdését megvilágítják.

Templomok: 6 református, 2 róm. kat., 1 unitárius, 1 evangélikus, 1 görög keleti, valamint 1 izraelita és 1 baptista imaház van a városban.

Nevezetességek: A kulturpalotában elhelyezett 16.000 kötetes városi könyvtár. Kegyelettel őrzi a város lakossága a törökidulás idején elpusztult Csomorkány falu Árpádkorabeli templomának romjait. E falu egyike volt annak a 17 falunak, amelynek lakosaiból Vásárhely megalakult.

Hódmezővásárhely az artézi kutak városa. Az első kútát 1884-ben Nagy András János, a város polgára építtette.

Művészek Majolika és Agyagipar Telepe, Hódmezővásárhely. 1912-ben hódmezővásárhelyi születésű művészek, mint Pásztor János, Endre Béla, Rudnay Gyula, Kallós Ede alapították ezen vállalatot, hogy a népművészeti díszítő elemek ne menjenek veszendőbe. A lelkes művészek már akkor látták, hogy az ősi néplélek megnyilatkozásai képezik egy nemzet ősi kulturájának igaz tükrét.

A vállalat, dacára annak, hogy munkája igen küzdelmes, folytatja kulturmisszióját, megmaradva hűségesen a népi díszítés mellett, távollartva minden külső befolyástól, csupán technikai szempontból lett a kor követelményeinek megfelelő szintre hozva. Készítményei széles e világon mindenütt keresett, kedves dísz tárgyak, mit mik sem bizonyítanak jobban, mint a világkiállításokon sorozatosan nyert aranyérmek és díszoklevelek.

A vállalat felvirágzásának egyedüli akadály a nemzetek egymás közti gyűlölsége. Egy művészi majolika mindenkor kedves dísze a lakásnak.

Kerámiai műhely

KÖZLEKEDÉS

Vasuton fő közlekedési vonala a Szeged—Békéscsaba közötti vonal. Naponként 13 vonatpár fut be az állomásra. Budapestről személyvonaton 5 óra 15 perc, gyorsvonaton 4 óra alatt érhető el. Ide torkollanak be Makó és Szentés helyi érdekű vasutjai.

Autóval a Budapest—Makó és Budapest—szentesi úton érhető el, az új kecskeméti út közbeiktatásával. A várost nevezetesebb szomszédos helyiségekkel összekötő utak makadámrendszerűek és jókarban tartottak, a belterületi utak a vásárhelyi híres kongó léglával vannak burkolva.

Autobusz viteldője a nagy állomástól a főtérrig 30 fillér, bérautó 2.40 P, kocsí 1.— P.
Autógarázs Lázár-utca 3. sz. alatt. Öt benzintöltőállomás van a város belterületén.

LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szállodák: 1. Fekete Sas-szálloda 23 szobával, központi fűtéssel. Egyágyas szoba napi ára 4.20 P, kétágyas 6.— P. 2. Nemzeti szálloda, az Andrássy-utcában, 9 szobával. Szoba napi ára 2.20 P. 3. Központi szálloda, a János-téren 2 szobával. Ára 2.— P. 4. Tisza-szálló 5 szobával. Szoba ára 2.— P.

Éttermek: A szállodák éttermeiben kis menü 1.20 P., nagy menü 1.60 P. Ezenkívül van több káfézdéje, ahol nagy menü ára 1.— P, kis menü 70 fillér.

FÜRDŐK

Kakasszék-fürdő szabadtéri és meleg szikós fürdője, iszapkurája különösen reumatikus bajok ellen használható. Lakás a telepen levő villákban és a fürdő tulajdonában levő épületben 80 fillértől kapható. Vendéglő.

Gőzfürdő magánkezelésben. Kádfürdő a város tulajdonában (az Erzsébet-sétány mellett), férfi és női uszodák. **Városi strandfürdő** 100 m hosszú betonmedencével, hatalmas öltözőfülke-sorozattal vidéki viszonylatban első helyen áll. A hatalmas és uszóversenyekre is berendezett medencét két artézi kut 23 fokos vize táplálja.

A martélyi tiszai fürdő a várostól 10 km-re fekszik. Naponta 5 vonat, vasárnap autóbusz is közlekedik.

KÓRHÁZAK

Erzsébet kórház 500 ágygal, sebészeti, belgyógyászati, szemészeti és bőrgyógyászati osztállyal, fül-, gége-, orr-, idegyógyászati rendelőkkel. A kórház épületében van elhelyezve az egészségvédő intézet is. Kórházi ápolási díjak III. osztály 4.— P, II. osztály 5.— P, I. osztály 8.— P.

A kórház kezelése alatt áll és vele összefügg a Kakasszéki fürdő mellett teljesen modern, emeletes épületben elhelyezett, fekvőesernőkkel ellátott és különösen esont lbc. gyógyítására berendezett szanatórium, hatalmas külön parkkal és a fürdőtől teljesen független tavakkal.

SZANATÓRIUMOK

A Hódmezővásárhelyi Szanatórium Egyesület a városhoz tartozó Kutvölgy állomás mellett tüdőbetegszanatóriumot tart fenn. A 24 holdas parkkal körülvett szanatórium 100 beteg befogadására alkalmas.

SZÓRAKOZÓHELYEK

Színház (juliustól—októberig) a Szeged—hódmezővásárhelyi társulattal.

Mozgóképszínházak: Korzó-mozi, a Fekete Sas nagytermében levő mozi és a Kertmozi.

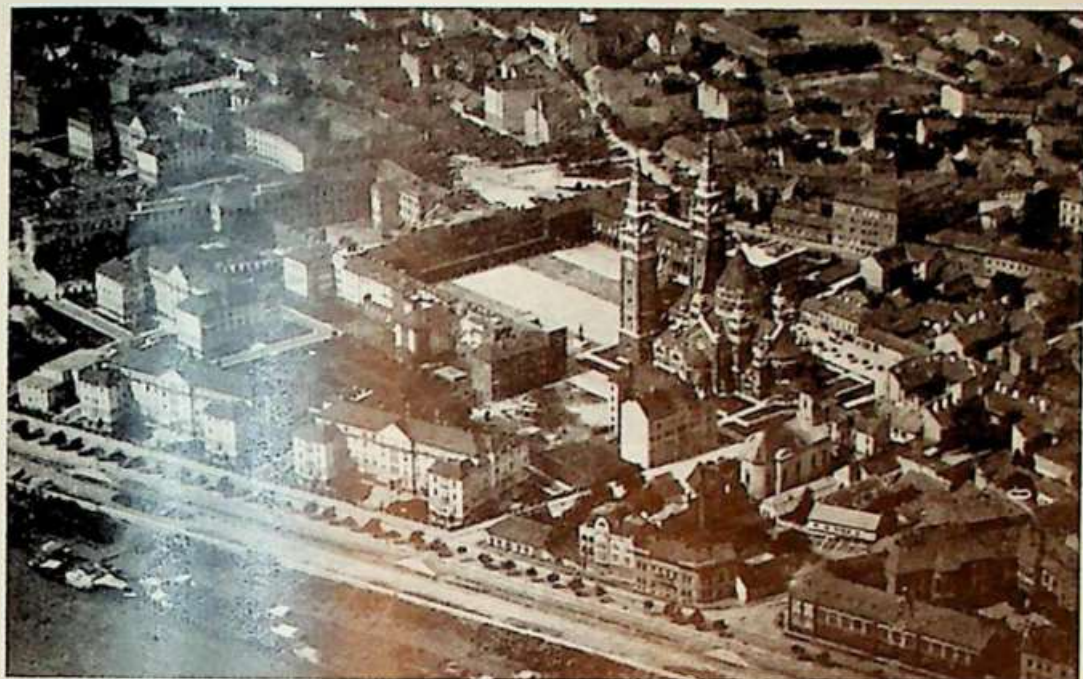

Kakasszéki-tó

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE hódmezővásárhelyi képviselője: dr. Dobsa Béla tb. fogalmazó.

S Z E G E D SZAB. KIR. THJ. VÁROS

A város madártávlatból

Foto: Karimger

A város a Nagy Magyar Alföldön, 141.789 katasztrális hold területen, a Tisza mindkét partján, körülbelül a Maros torkolatától egy km-re fekszik. A legnagyobb vidéki magyar város, lakosságának száma 135.210, melynek egyrésze a Szeged területéhez tartozó tanyákon lakik.

A városnak nagy és tiszteletreméltó multja van. A IV. század közepén kun telep, később avarok találják meg a környéken a részükre stratégiaiul alkalmas moesaras területet. A hagyományok szerint ezen a környéken volt Attila székhelye is. Oklevelekben csak a XII. század elején találkozunk nevével, de Pusztaszer közelsége valószínűvé teszi az előbbi településeket is. Sokféle változatban szerepel neve. Különböző ajku oklevélírók fonetikája szerint Syked, Zyked, Chodeg, Scegud, Zegerd, Ciggedin, de valamennyi elnevezés a „sziget” szó fordítása; ennek indoka az, hogy a város századokon át a Tisza árterületének szigetein feküdt.

Már a XII. században egyik fontos pontja az egyházi és állami szervezeteknek, az aranybulla említé sőraktárát, Erdély sóanyagát raktározták fel itt. A tatárok feldúlták, de IV. Béla király új életre kelté azzal, hogy pénzverdét helyez ide. Hunyadi János szegedi csapatokkal veszi be Nándorfehérvárt, kedvelt tartózkodási helye volt Mátyás királynak és több országgyűlést is tartottak a város területén.

A mohácsi vész után a törökök teljesen feldúlták a várost, 1524-ben a törökök újra elfoglalták a várost és csak 1686-ban került ásmét keresztény kézbe.

A XVIII. században a híres szegedi hozorkánypercek tették a várost nevezetessé. 1712-ben árvíz pusztította el, 1879-ben pedig majdnem teljesen romba döntötte a Tisza áradása. Tisza Lajos gróf, Szeged újjáépítője, az egész művelt világ figyelmét felhívta Szeged katasztrófájára. Majdnem 6 millió pengő gyűlt össze a város újjáépítéséhez. Ferenc József szavai igazra váltak: Szeged szebb lett, mint volt. Az óriási falu helyére modern város épült, szabályos sugárutakkal.

A körtöltés biztosítja Szegedet az újabb árvízveszedelendőtől. A kis- és nagykörutak szintén az árvíz ellen védik a várost. A világ adakozásának hálajaként nevezték el a város körutait Európa metropolisainak nevei után.

Közüntézmények: A trianoni szerződés után Szeged több menekült közintézetnek adott helyet. Temesvárról kiűzetvén, Szegeden székel papnöveldejével együtt a esanádi püspök. A Nagyszombatból kiűldözött jezsuitarend és papnövelde. A Dugonics-

Fogadalmi templom

Foto: Auer Lajos, Szeged

Dóm-tér

Foto: Auer, Szeged

téren, az Itélőtábla régi helyiségében székel a Kolozsvárról kiüldözött Ferenc József Tudományegyetem is.

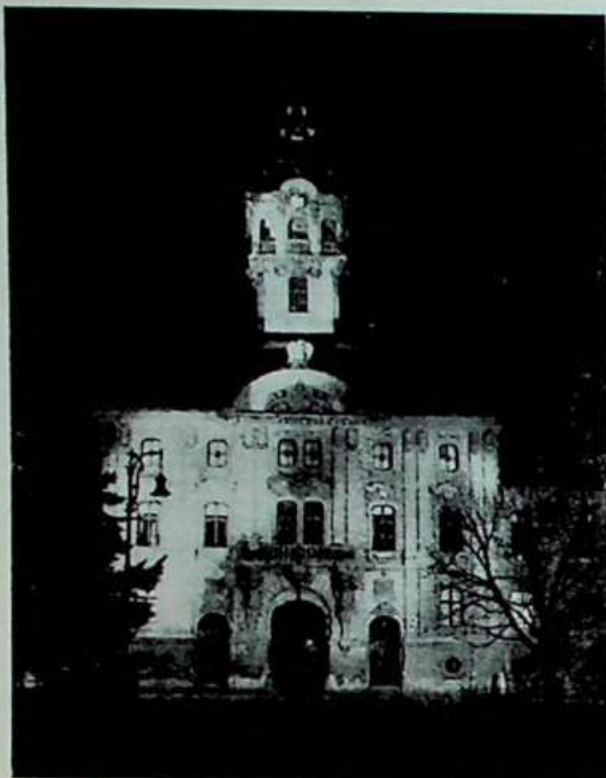
Hatósági szervek: Szeged ítélőtáblai központ mellé rendelt főügyészséggel, MÁV üzletigazgatóság, vegyes dandárparancsnokság, törvényszék, járásbíróház, állam-építészeti, folyammérnöki hivatal, rendőrfőkapitányság, állami erdőhivatal, gazdasági felügyelőség, kerületi (Csillag) börtönigazgatóság, ügyvédi, közjegyzői, kereskedelmi és iparkamara, hatósági munkaközvetítő, stb.

Iskolái: Tanárképző főiskola, két fiu- és egy leánygimnázium, reáliskola, több polgári iskola, felső ipariskola, fa- és fémszakiskola, állami felsőkereskedelmi fiu és városi leány felsőkereskedelmi iskola, Városi zeneiskola, alföldi mezőgazdasági intézet, melynek kender- és lenkiszérlési, növénytermelési, talajtani, agrochemikai és mezőgazdasági vegykiszérlési állomások.

Műemlékek és nevezetességek: Nagy Boldogasszony-templom vagy Mátyás-templom.

Alsóvárosi
templom
főoltára.
Foto:
Auer, Szeged

Városháza

Foto: Auer, Szeged

lődésünk, irodalmunk, egyházi és állami életünk kiválóságainak bronz és márvány emlékműve. A Fogadalmi templomban van Európa második legnagyobb orgonája, Magyarország legnagyobb villamosműre járó harangjával. A templom 93 méter magas tornyával érdekes román stílusú hatalmas épület. Homlokzatát Szűz Mária szobra az apostolokkal disziti. Építészetileg az oldalhomlokzat gazdag kiképzése vonja magára a figyelmet. A templom alatt kriptá van, a templom plébánosai és a kegyurak részére. III. nyugszik Szeged nagy barátja, gróf Klebelsberg Kunó is. Szép építészeti alkotások a Schulek Frigyes tervei alapján készült református templom és a monumentális mór stílusban, Baumhorn tervei alapján épített zsinagóga.

A városháza Lechner Ödörk alkotása, Pártos Gyulával együtt építette a Holtzer-ház néven ismert barokkpalotát is. Nevezetesebb építményei még a törvényszéki és postapalota is, Meixner Károly, a pénzügyi palota Bachó Győző, a színház Fellner és Helmer által építve, az ügyvédi és kereskedelmi kamarák székháza is.

Uj-Szegedet Szegeddel a közúti hid köti össze. Ez az építészeti alkotás magyar ember elgondolása, tervezője Feketeházy János. Tervét azonban Eiffel Gusztáv, a híres francia mérnök vette meg és saját neve alatt pályázott.

A Szechenyi-téren nyolcholdas virágos park közepén áll Tisza Lajos gróf (Fadrusz János műve), Vásárhelyi Pál, a Tisza szabályozás mérnökének (Mátrai Lajos alkotása), Deák Ferenc (Zala György alkotása), Szechenyi István (Stróbl Alajos alkotása) szobrai. A városház előtti vízmedence szélét Pásztor János két allegorikus szobra, az „Áldást és Rombolást hozó víz” figurái díszítik.

Alsóvárosi Mátyás-templom
Foto: Auer, Szeged

Szeged legrégebbi temploma. Az egyszerű oromfalán 1503-as évszám, a szentély régebb keletű, még eszesíves stílusban épült. A templom belsejében érdekes laposhajlású hálóboltozat. Belső kiképzés a XVIII. századból való barokkstilusu. A templomhoz épült kolostor valószínűleg még a XIII. században épült. A templomban őrzik a Mátyás király palástjából készített miseruhát, értékes gyűjteménye van történelmi jelentőségű könyvekből és kéziratokból.

Az árvíz emlékére építették Schulek nagyszabású terveiből, Foerk Ernő által átdolgozott tervek alapján, a fogadalmi templomot. A templom keretét Kerich Béla építészeti alkotása az egyetem természettudományi épületei, püspöki székház és papnevelő épületei adják. A tér északi sarkában XIII. századból esonka torony áll, oldalát a nemzeti megújulás klasszikus domborműve díszíti. Belseje ókori keresztelő kápolna.

A b—N o v á k freskóival díszítve. A tér árkádjai alatt van hazai műve-

Gizella-tér
Foto: Auer.

A püspöki palota elé került a Széchenyi-térről Rákóczi Ferenc lovasszobra, ifj. Vastagh György alkotása. A Klauzál-téren Kosuth Lajos szobra (Róna József), a Dugonics-téren Dugonics András szobra (Izsó és Huszár alkotása), a Stefánia-sétányon Erzsébet királyné szobra (Ligeti Miklós) és Dankó Pista szobra (Margó Ede) állanak. A kulturpalota oldalán Klauzál Gábor szobra (ifj. Vastagh György), a Stefánia meghosszablátott részében, a kereskedelmi iskola előtt, Markovits Iván és Rapaits Radó szobra.

Uj-Szeged távlatából idelátszik Bertalan Lajos obeliszkje, mely dr. Zielinszky Szilárd tervei alapján vashetonból készült. A Fogadalmi templom oldalát Köllő Miklós Szent Háromság szobra díszíti.

Muzeum és könyvtár: A Tiszaparton, a Közuti hidre réző fronttal áll a szegedi városi könyvtár épülete, ma Magyarország egyik legérdekesebb intézete. Körülbelül 160.000 kötetes könyvtárán kívül nevezetes képtára is, amelyben a város tulajdonát képező művészi olajfestményekén kívül az állam is számos festményt helyezett lefelé. A könyvtár 100 személyes olvasóterme rengeteg gyűjtőt és kutatót vonz a muzeumba.

Osztályos gyűjteményei inkább tanító jellegűek, néprajzi gyűjteménye a legszebb magyar etnográfiai muzeumokkal is felveszi a versenyt s az Alföld legigazibb életét mutatja meg, főleg Szeged életének érdekességeit, a háziipari termékek gyűjteményét és a híres halászeszközöket fogadja magába. Érdekes természetrajzi gyűjteménye is, különösen gazdag azonban régészeti osztálya, melyben az ásatásokból előkerült bronzkori és népvándorláskori emlékek képeznek különös értéket. A nagyszéksósi aranylelet ma már egész Európa figyelmét felkeltette. A muzeum egész napon át megtekinthető.

Parkok és sétakertek: Gyönyörű árnyas, erdőszerű park az ujszegedi Erzsébet-liget. Szeged legnagyobb sétateré. Hatalmas lombkoronájú fák között szépen gondozott sétautak, a parkot szőnyegszerűen díszítik szebbnél-szebb virágágyak. Külön látványossága a parknak hatalmas rózsaligete, honnan rengeteg rózsát szállítanak nemcsak Budapestre, hanem Európa összes nagy városaiba. A park nagyságát növeli az erdőszerűen Szőregig terjedő faiskolák és erdők csoportja. A ligetben kedvelt vendéglő és cukrászda van. Kiseb park a városban a Stefánia-kert, melynek egyrésze gyermekjátsszóterré van építve. Ezen a helyen állott a régi szegedi vár, itt székelt a híres zsványüldöző Ráday gróf.

A város rendezésekor lebontották a várat, ma már csak a töredéke van meg, mely a városi lősztviselek egyesületi helyiségéül szolgál. A városi kertészethez szép virágágyakkal díszített tere a Széchenyi-tér és a Dugonics-tér.

A nevezetességek között kell megemlíteni Szeged paprikatermelését és híres háziipari termékeit. Évenként 200—250 vagon paprikát szállítanak külföldre, mely körülbelül 350 holdnyi területen terem. Az állami vegyvizsgáló állomás hivatalos minősítése nélkül nem szabad paprikát árusítani. A szegedi paprika vitamintartalmára Szentgyörgyi Albert kutatásai hívták fel a világ figyelmét. Szeged gyümölcs- és szőlőkultúrája is nagy forgalmat bonyolít le.

Háziiparilag a híres szegedi papucsot és szűt is ismerik világszerte. Háziipari termékei közül pedig tarhonyát szállítanak külföldre.

KÖZLEKEDÉS

Vasuton Budapest—Cegléd—kiskunfélegyházi vonalon, gyorsvonattal $3\frac{1}{4}$, személyvonattal $5\frac{1}{2}$ óra alatt közelíthető meg Budapestről naponta két gyors- és két személyvonat indul Szegedre. Ugyanennyi vonatpár jön Pestre is. Békéscsaba—Szabadka felé elosztó állomás Szeged. Ezekre a vonalakra az ugynevezett Szeged-Rókus állomásról kell indulni, Budapest—Szeged—Temesvár—Orsova felé a szegedi központi pályaudvarról van indulás.

Tanyai gazdasági vasut: Szeged várost a környező tanyákkal köti össze. Az ország egyik leghosszabb vonalú keskenyvágányú vasútja. Trianoni határ mellett futó 36 km-es fővonala és Kunhalomnál elágazó Szeged—Halas irányú 33 km-es szárnyvonala oly területet kapcsol be a város forgalmába, amelyek lakossága eddig csak nagy idővesztéssel jutott a városba.

Hajón a MFTR Szegedet érintő forgalomban személy- és teherjáratokat tart fenn a Tiszán Szolnokig. Szolnoktól Tiszasülyig pedig motoros hajókkal bonyolítják le a forgalmat. A hajó, péntek napot kivéve, naponta közlekedik.

Autóbusz: MAVART-járat közlekedik Szeged és Baja között 3 órás menetidővel. A Szeged város géperejű társasköcsi vállalata bonyolítja le a környék forgalmát. Dorozsma (7 és fél km, 44 fillér), Dorozsma központ (26 km, 1.30 P), Sándorfalva (15 km, 90 fillér), Kübekháza (18 km, 90 fillér), Szatymaz (13 km, 66 fillér), Új-Szeged (16 fillér) viteldijakkal. 1935 március 15-étől kezdve gyorssínautóbusz-járat Budapest és Szeged között, naponta egy járat oda-vissza. Időtartam 2 óra 46 perc.

Villanyosvasut: A villanyosvasut két fővonala és két mellékvonala a várost 9 km-es uthálózattal köti össze.

Kulturpalota

Foto: Auer, Szeged

Központi egyetem

Foto: Barasits

Autótaxi és bérkocsi: Nagy- és kistaxik viteldíjai között nincsen díjszabáskülönbség. a díjszabások egyeznek a budapesti kistaxik díjtételével. Csak a vezető mellett elhelyezett nagyobb esomagért kell darabonként 40 fillér díjat fizetni. A tarifahatár a szegedi oldalon, a Körtöltés és a Tisza folyó, Csanád-utca, Temesvári-körút által határolt városrész. Bérkocsi viteldíjak egész napra kétfogatu 9.60 pengő, egyfogatu 7.20 pengő. Félórai használatnál 1.40 pengő és 1 pengő. Ugy gépkocsi-, mint autótaxi-állomások a város központjában elosztva.

Autógarázsok és benzintöltő állomások a város forgalmas pontjain.

LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szállodák:

1. **Hungária nagyszálló** (volt Kass), Színház-tér 1. sz. a. Elsőrendű szálloda, 38 szoba, 50 ágy és 40 pótágygal. Központi fűtés, hideg-melegvíz, fürdőszobás szobák, villanyvilágítás. Egyágyas szoba 3.50—6 P-ig.
2. **Tisza nagyszálló**, Széchenyi-tér 3/a. Elsőrendű szálloda, 70 szoba, 100 ágy és 60 pótágygal. Központi fűtés, hideg-melegvíz, fürdőszobák, villanyvilágítás. Egyágyas szoba 4—6.50 P-ig.
3. **Royal szálloda**, Kölcsey-utca 1. sz. a. Elsőrendű szálló 82 szobával, 140 személy befogadására, központi fűtés, fürdőszobák, villanyvilágítás, folyóvízzel a szobákban. Egyágyas szoba 3.50—6 P-ig.
4. **Sárkány szálloda**, Indóház-téren. Másodrendű, 10 szoba, 10 ágy és 10 pótágy, kályhafűtéssel.

Penziók:

A Hungária- és a Tisza-szálló ad teljes ellátást is saját éttermeiben, amelyeken kívül még a katolikus nővédi székháza is nyújt penziót. Árak:

- a) **Hungária-szállóban** teljes napi penzió napi 6 P-től.
- b) **Tisza-szállóban** napi 7 P-től.
- c) A **Katolikus Nővédben** (Korona-utca 18.) penzió napi 2.50 P.

Éttermek:

Hungária: menü 1.80 P, a „esárdá”-ban 1.40 P borralalóval. Befogadási képesség 150—200 személy.

Tisza-szálló étterme: menü 1.50 P, befogadóképesség 300 személy.

„Hágl"-étterem (Kelemen-u. 3.), menü: 1.40 P. Elsőrendű tágas kerthelyisége van. 3—400 személy befogadóképessége van.

„Dréher" étterme (Kárász-u. 14.), menü 80 fillértől 1.40 P-ig. befogadóképessége 100 személy.

Nyáron Ujszegedi vigadó, menü: 1.20 P-től 1.60 P-ig. Befogadóképessége 5—600 személy.

Raffay-étterem (Kossuth Lajos-u. 4.), menü: 1 P-től 1.50 P-ig. befogadóképessége 500 személy.

A fentiekén kívül több kisebb vendéglő, hol a menüárak 80 fillértől 1.20 P-ig terjednek.

Az OMWE-tagoknak a Royal-szálló a szobaárakból 20% engedményt ad, a többiek külön esetenkénti megállapodás szerint.

Mindennemű felvilágosítással szolgál a Városi Idegenforgalmi Hivatal. Szeged, Városi-bérbház (Széchenyi-tér 11.). Telefon-szám: 14—75.

Fizető vendéglátás (szervezett). Elsőrendű kiadó butorozott szobák ára reggelivel napi 1.50—2 P. havi 45 P. Másod- és harmadrendű szobák ára napi 80 fillér—1 P. havi 24—30 P. Az ujszegedi villákban 28 napon át 100 P-ért, a tanyákon 95 P-ért lehet teljes penizószerű ellátást kapni. Fenti összegekben a SzUE és a strand használata is belefoglaltatik. A fizető vendégek utalványokat kapnak, melyekkel tetszés szerinti vendéglőkben étkezhetnek.

FÜRDŐK

Városi gőzfürdő, Calvin-téren. Állandó orvosi felügyelet mellett van szénsavas, hideggyógy- és iszapfürdője. Alkalmas rheumás, ízületi bántalmak és idegesség kezelésére. A gőzfürdőjegy ára 80 fillér. A kádfürdő vagy ideggyógyfürdő 1 P, iszap-pakolás 2 P. A gőzfürdőhöz tartozó uszodába 30 fillér a belépő. Népfürdő délután 40 fillér, diákfürdő 24 fillér. A fürdő udvarán napozó. A fürdő vizét 1000 méter mélységből feltörő 52 fokos termásvíz szolgáltatja.

Wagner-gőzfürdő, a Tisza partján. Szerényebb berendezésű a városinál, árai a városi fürdő árainál kb. egyharmaddal olcsóbbak.

Strandfürdők: a Tisza balpartján Ujszegedtől kezdődőleg a Bertalan-emplékig. 18 városi társadalmi osztálynak és közületnek van klubháza és strandfürdője. Ujszegeden a hid tövében van a SzUE 50 m hosszú, teljesen modern kényelemmel berendezett uszodája. Itt rendezik az országos uszóversenyeket. A többi uszoda a szegedi oldalon van, a Stefánia-sétány hosszában, az egyes klubok csónakházai között. Külön polgári uszodák a Regdon- és Szőnyi-féle uszodák.

Tanárképző-főiskola
Foto: Auer, Szeged

Erzsébet királyné szobra

Dankó Pista szobra

Deák Ferenc szobra

KÓRHÁZAK ÉS KLINIKÁK

Városi közkórház a Kossuth Lajos-sugáruton, a Rókus-templom mellett, igazgatója dr. Debre Péter. Ugyanezen a Kossuth Lajos-sugáruton van a városi közkórházhoz tartozó gyermekkórház. A kórházban különszoba díja: 8 P. u. n. lisztviselői szoba: 6 P. közös kórteremben 4 P az ápolási díj.

A szegedi tudományegyetem klinikái a Fogadalmi-templom mögött, a Tisza partján épültek. A belgyógyászati osztály vezetője dr. Rusznyák István egyetemi tanár. Bőrgyógyászati osztály vezetője dr. Poór Ferenc egyetemi tanár. Sebészeti osztály vezetője dr. Vidákovich Kamill egyetemi tanár. A szemészeti osztály vezetője dr. Ditrői Gábor egyetemi tanár. A gyermekklinika vezetője dr. Kramár Jenő r. k. tanár. A szülészeti klinika vezetője dr. Berecz János egyetemi tanár. Az ideg- és elmebetegek befogadására a volt esapatkórház van berendezve. Vezetője dr. Miskolczy Dezső ny. r. k. tanár. A klinikákon az ellátási és ápolási díjak díjostályok szerint 9. 5 P. illetőleg 4 P.

SZANATÓRIUM

Dr. Tóth Jenő tb. főorvos magánszanatóriuma, Dugonics-tér 4. sz. alatt. Ápolási díjak napi 5—7 P.

GYÓGYSZERTÁRAK

A város belterületén: Baresay Károly, Tisza Lajos-körút 32.; Borbély József, Tisza Lajos-körút 20.; Gerle Jenő, Klauzál-tér 3.; Gergely Jenő, Kossuth Lajos-sugárút 31.; Frankl Antal, Szent György-tér; Pósa Balázs, Kálvária-u. 17.; Leinzinger Gyula, Széchényi-tér; dr. Löbl Imre, Gizella-tér; Temesváry József, Kelemen-u. 9.; Moldván Lajos, Újszeged; Takáts István, Baldogasszony-sugárút 31.; Salgó Péter, Mátyás-tér; Török Márton, Csongrádi-sugárút 14.; Frankó Andor, Dugonics-tér; Zakar örökösök, Valéria-tér; Justh Frigyes, Petőfi Sándor-sugárút 41.; Apró Jenő, Kossuth Lajos-sugárút 57.; Nyilassy Ágoston, Sajka-u. 11.; Selmeczy Béla, Somogyit-elep; dr. Kocsis J. Endréné, Sárkány-u. 15.; Bulesu Barna, Kálvária-tér 7. **A tanyákon:** Alsóközponton Mészáros Imre; Felsőközponton Marostői (Hoffmann) István; Röszkén Zakar Zoltán gyógyszerterárai vannak.

NYARALÁS ÉS ÜDÜLÉS

A szegedi lakosoknak kedvelt nyaralóhelye a Szegeddel egybeépült „tanyavilág”: A gyümölcskertekkel és erdőkkel körülvett tanyák igen kellemes üdülést biztosítanak.

SPORT

Evezés: a Tisza partján számtalan társadalmi egyesületnek van klubháza és csónak-

garázs, melyekben a nyaralókat szívesen látják vendégül. Szeged regattái rendszeres versenyeket rendeznek.

Futballpályák: három kiépített futballpálya van a városban, az u. n. SzAK-pálya, melyen a Szegedi Futball Club labdarugócsapata, az UTC futballpálya, ugyanezen csapat tulajdonában és a KEAC egyetemi sportegylet futballesapatának pályája a szőregi országúton.

Lőtér: a UTC-pályán van a levente-lőtér. Az SzTK amatőr csapat a Hunyadi-téren van. A vasutas sportpálya a vasuti állomás mögött. A Móra-városi tornaklub a Cserepes-soron, a felsővárosi leventepálya és lőtér a tápai kapunál, végül a Szukováthy-téren a katonai sportpálya.

Tornaterem: a rókusi elemi iskola tökéletesen felszerelt tornaterme áll a tornászok rendelkezésére. Itt rendezik meg a tornász-, birkózó- és boxversenyeket.

Jégpályák: a legnagyobb jégpálya a Szukováthy-téren lévő katonai sportpályán van. A második jégpálya a ref. templom mögött a Bach-telepen.

Tennisz-pályák: Ujszegeden 8 klub-tennisz-pálya van, melyeken megírvoltak is játszhatnak. Ezekon kívül azonban a város területén számos tennisz-pálya bérelhető.

S Z Ó R A K O Z Á S

Irodalom, művészet: a Dugonics-társaság rendez igen népszerű tudományos és szép-irodalmi tárgy felolvasásokat. Az egyetem termeiben az Egyetem Barátainak Egyesülete rendez a tudomány minden ágát felkaroló előadásokat.

Igen jó erőkből áll a szegedi filharmonikus zenekar, kik elsőrendű hangversenyeket rendeznek a Tisza-szálló nagytermében, vagy a Belvárosi-mozi helyiségében.

Nagyon értékesek a DEMKE, a Mikes irodalmi társaságok és a Szegedi Fialatok művészeti egyesületének előadásai is.

A Somogyi-könyvtár olvasóterme délelőtt 10-től délután 1-ig és délután 4-től 7-ig kereshető fel.

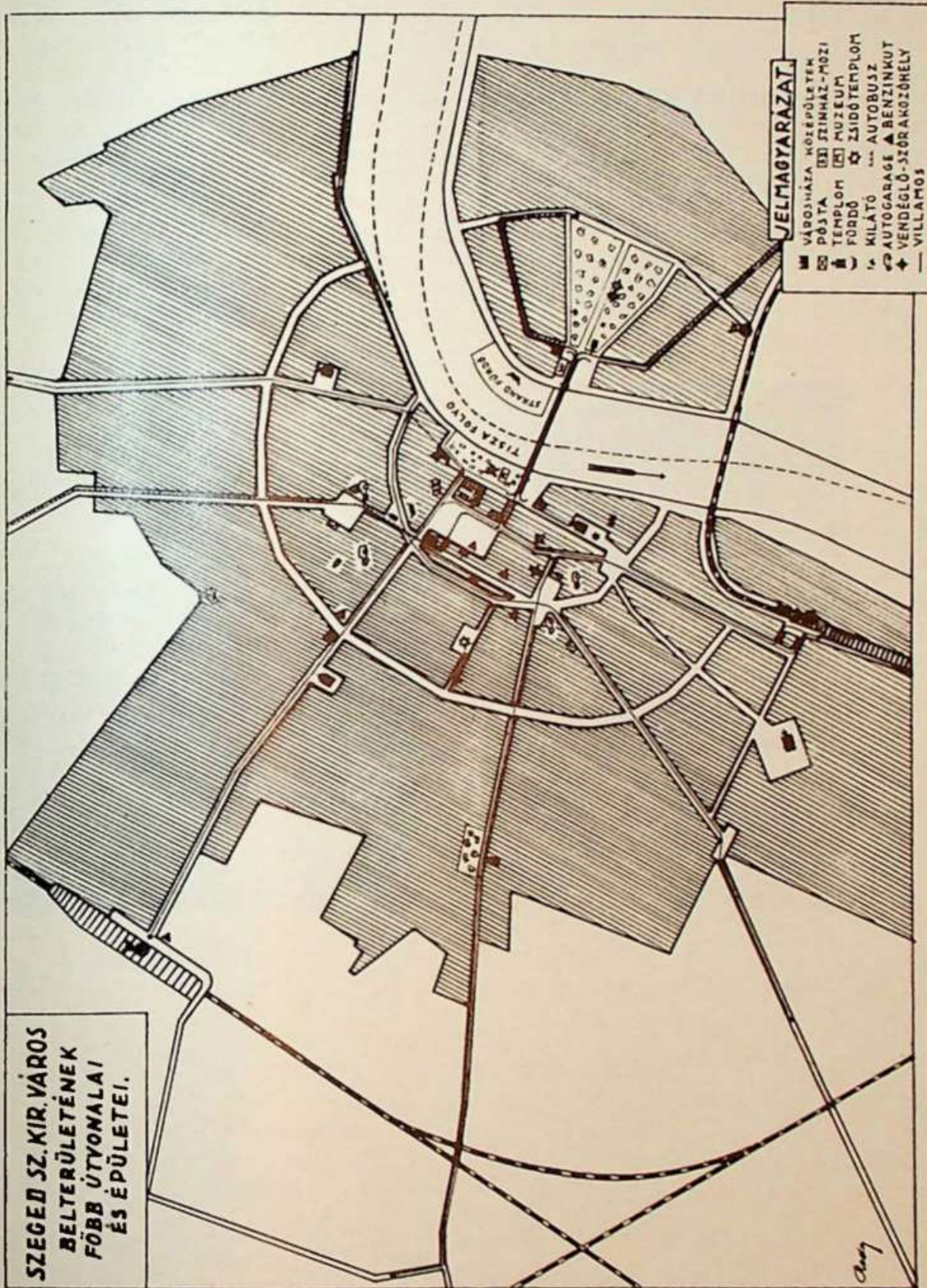
Szórákózhelyek: a Városi Színházban nyolc hónapon át rendszeres előadásokat rendez a szegedi színtársulat.

Mozgóképszínházak: Belvárosi-mozi, Széchényi-mozi és Corso-mozi. Nyáron a szabadban rendezik az előadásokat. Legdrágább helyár 1 P. Csaknem egész nyáron át rendeznek cirkuszelőadásokat társulatok.

Szabadtéri előadások: a Fogadalmi-templom előtt, művészi kiképzésű téren folynak le a híres szabadtéri előadások. Évek óta „Az ember tragédiája” kerül előadásra. Az előadások oly népszerűek ma már, mint a salzburgi „Festspielek”. Fülléres vonatok, autók, autocarok hozzák az érdeklődőket ez alkalommal Szegedre. Legdrágább jegy ára 5 P.

Izr. templom
Foto: Weinstöck

JELMAGYARAZAT

- VÁROSHÁZA KÖZÉPÜLETEK
- ☐ POSTA
- ☐ SZÍNHÁZ-PODZI
- ☐ TEMPLOM
- ☐ MÚZEUM
- ⊙ FORDÓ
- ⊙ ZSIDÓ TEMPLOM
- ⊙ KILÁTÓ
- ⋯ AUTOBUSZ
- ⊙ AUTÓGARAGE
- ▲ BENZINKÚT
- ⊙ VENDEGLŐ-SZÓRAKOZÓHELY
- VILLAMOS

**SZEGED SZ. KIR. VÁROS
BELTERÜLETÉNEK
FŐBB ÚTVONALAI
ÉS ÉPÜLETEI.**

any

Kávéházak: Hungária-, Tisza-, Imperial-, Emke-kávéház.

Cukrászdák: Virágh. (Ujszegeden is), Árvay, Lányi, Kalánka, Hajós, Papp, Cékus, Scholtz, Holtzer és még néhány kisebb cukorkaeladóval is foglalkozó u. n. „fagy-lalozó“.

KIRÁNDULÓHELYEK

Szeged közvetlen szomszédságában fekvő Dorozsma szerény berendezésű, de igen nagy gyógyhatású iszapfürdője kiválóan alkalmas rheumás és eszuzos bántalmak kezelésére, így igen sokan keresik fel, utóbbi időben kedvelt kirándulólhely is lett. Sétával kényelmesen elérhető a szép fekvésű Tápé község, hol még ma is avar leszármazottak laknak. Ez a nép földművelésen kívül speciális gyékényfonással keresi kenyerét, az általuk készített gyékény-szőnyegek és kosarak igen kedvelt kiviteli cikkét képezik a községnek. Kellemes kirándulások tehetők a környéki tanyákra a tanyai gazdasági vasuttal. Az alsótanyai akácerdők különösen tavasszal nagyon szép kirándulólhelyek.

Köztársasági híd

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

A városi idegenforgalmi iroda.

BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOK

SZENTES

AUTÓFELSZERELÉSEK:

Wellisch gépraktár, Kossuth-u. 6. sz.
Tel. 66.

BENZINKUT:

Wellisch gépraktár, Kossuth-u. 6. sz.
Tel. 66.

DIVATÁRUKERESKEDŐ:

Virágos Tóth Ferenc, Kossuth-u. 2.
Tel. 176.

FÜSZER- ÉS CSEMEGE- KERESKEDŐK:

Eisler Lajos, Kossuth-u. 2. sz. Tel. 38.
Engelmann Lajos, Petőfi-u. 2. sz. —
Tel. 166.
Élelmiszerkivíteli rt., Sopron-u. 3. sz.
Tel. 91.

HIRLAPOK:

Alföldi Újság, Kiss Bálint-u. 10. sz.
Tel. 15.
Szentési Hírlap, Petőfi-u. 1. sz. —
Tel. 53.

KÖNYVKERESKEDŐ:

Szilágyi Dezső, Petőfi-u. 2. sz. Tel. 49.

PÉNZINTÉZETEK:

Magyar Általános Takarékpénztár Rt.
szentesi fiókja, Kossuth-u. 8. sz. —
Tel. 102.

Nemzeti Hitelintézet szentesi fiókja,
Kossuth-tér 4. sz. Tel. 36.

Szentési Takarékpénztár, Petőfi-u. 1.
Tel. 45.

RÁDIÓ- ÉS MŰSZAKI KERESKEDÉS:

Füsti M. Imre
Apponyi-tér 5.
Telefonszám: 35.

VAS ÉS FÜSZERKERESKEDŐK:

Gunst Sándor, Petőfi-u. 7. sz. Tel. 54.

Horváth J. és Társa, Kossuth-u. 38.
Tel. 125.

Klein Ernő, Kossuth-u. 26. sz. Tel. 80.

